

Časopis PRVEJ STAVEBNEJ SPORITELNE

DOMa

4
2017

Oslávte
s nami
25 rokov

Perfektná
ZELEŇ V ZIME

Inteligentný
BUNGALOV

Vytvorte si
TEPLO DOMOVA

Martin Huba
blahoželá PSS k narodeninám:
„Držím vám palce!“

6

INTELIGENTNÝ BUNGALOV

Bývanie v bungalove má svoje neprehliadnuteľné plusy. Komfort a bezpečie bývania bez schodiska vyhovuje starým, mladým aj najmladším. A ak je navyše takýto rodinný dom technicky dômyselný, svojim obyvateľom ušetrí množstvo starostí.

12

OBNOVA ZA MILIÓŇ

Hlavnou motiváciou pre obnovu bytového domu býva obyčajne energetická úspora. Takisto príjemné je však to, ak starší dom získa pekný nový šat. V atypickom bytovom dome s pôdorysom trojčipej hviezdy v Nitre sa aj vďaka PSS podarilo dosiahnuť oboje.

22

KUS PRÍRODY SO SEBOU

Prírodné motívy, drevo a svieža zelená farba pripomínajú majiteľovi tohto bytu jeho rodný kraj. Hoci žije v meste, neustále tak má „kus prírody so sebou.“ Použitie minimalistických a industriálnych prvkov dodáva priestoru zaujímavý kontrast.

- 3 Príhovor**
- 4 Novinky**
- 6 Na návšteve**
Inteligentný bungalov
- 9 Veľká narodeninová súťaž**
Hrajte o 3x tablet
- 10 Nápady a inšpirácie**
Tam, kde bývajú knihy
- 12 Na návšteve**
Keď obnova, tak zásadná!
A keď zásadná... tak za milión
- 14 Téma**
Teplota domova
- 17 Naše skúsenosti**
Základom je vzťah dôvery
- 18 Aktuálne**
- 20 Čo o nich (asi) neviete**
Herec a režisér Martin Huba:
„Držím vám palce!“
- 22 Na návšteve**
Kus prírody so sebou
- 25 Otázky a odpovede**
- 26 DOMáci záhradkár**
Perfektná izbová zeleň
aj cez zimu
- 28 Rady a tipy**
Teplota od nôh s podlahovým
vykurovaním
- 30 Nápady a inšpirácie**
Výroba krmidla (Recy-postup)
- 32 Na návšteve**
Človek mieni – život mení
- 35 Zabavte sa a vyhrajte**

Vážené čitateľky a čitatelia,

dnes si dovoľím slávnostnejší tón. Mám na to dôvod, veď 25 rokov je pre banku pôsobiacu na Slovensku naozaj pekné výročie. Mimochodom, ten dôvod nie je jeden, je ich hneď dva a pol milióna. Áno, práve toľko klientov si u nás doteraz uzatvorilo zmluvu o stavebnom sporení. A na bývanie sme dosiaľ poskytli celkovo takmer 10 miliárd eur. Je však potrebné dodať, že túto astronomickú sumu si naši klienti a klientky najskôr nasporili na účtoch stavebného sporenia.

Ustáli sme tiež rôzne ekonomické otrasy a politické ataky. Za štvrtstoročie sa zákon o stavebnom sporení novelizoval až šesťnásťkrát! Výsledkom je, že štátna prémia, aj napriek opačným snahám, naďalej zostáva súčasťou stavebného sporenia. O jej výške už nerozhoduje politická vôľa (alebo nevôľa), ale exaktný výpočet podľa matematického vzorca. Kvôli objektívnosti treba povedať i to, že štátna prémia už v súčasnosti nie je pre sporenie až taká motivujúca ako kedysi. Preto sme našu ponuku upravili tak, aby bola čo najatraktívnejšia ako celok.

Výsledkom je, že sme teraz schopní ponúknuť niečo prakticky každému. Pod jednou strechou sme zhromaždili širokú ponuku riešení s tými najlepšimi parametrami. Okrem stavebného sporenia pre dospelých máme aj sporenie pre deti, a tiež online stavebné Sporenie Lišiak. Úverovú ponuku prispôbujeme potrebám každého klienta, pričom zohľadňujeme jeho požiadavky i možnosti. Približne každý siedmy bytový dom na Slovensku bol obnovený zo stavebného sporenia v PSS. Navyše sprostredkujeme tie najvýhodnejšie poistenia pre každú životnú situáciu.

Veľkú pozornosť venujeme aj modernizácii bankových procesov v kombinácii s čo najširším využitím informačných technológií. Nedávno sme spustili portál Moja PSS, v rámci ktorého môže každý klient či klientka sledovať aktuálny stav všetkých svojich bankových operácií. Nadväzujeme naň projektom s nepoetickým názvom „Elektronizácia úverového produktu“. Vďaka nemu budeme môcť fungovať online a zároveň čo najekologickejšie, prakticky bez papiera.

No rýchli by sme mali byť nielen my, ale aj vy – naši súčasní či budúci klienti. Pri príležitosti našich 25. narodenín sme pre vás pripravili úvery, ktoré naspäť do vašich rodinných rozpočtov prinesú stovky až tisíce eur. Nezabudnite však, že táto ponuka platí „len“ do konca roka, preto sa o jej výhodnosti oplatí presvedčiť čo najskôr.

Ing. Imrich Béreš,
predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

1992

16. november 1992
Deň D – začiatok činnosti PSS

1994

január 1994
začínáme s poskytovaním medziúverov na financovanie bývania

1995

január 1995
prvý stavební sporiteľia získali nárok na poskytnutie stavebného úveru

1998

apríl 1998
sporenie pre deti do 18 rokov Junior extra

2001

apríl 2001
úvery na obnovu bytových domov

2006

júl 2006
rizikové životné poistenie s Allianz

2008

február 2008
úvery s konštantným splácaním

My máme vy dostanete

Dvadsaťpäť rokov. Štvrtstoročie. Za tento čas sa z každého dieťaťa stane dospelý človek. Naučí sa množstvo vecí potrebných pre život, získa vzdelanie, prax a dosiahne svoje prvé úspechy.

Áno, podobným spôsobom zrela a dospievala aj Prvá stavebná sporiteľňa. Dnes je z nej dospelá banka s pestrým portfóliom vyskladaným z viacerých možností sporenia, palety úverov i niekoľkých poistných produktov.

Čo sme stihli za 25 rokov

V rodnom liste PSS sa ako prvý dátum uvádza 16. november 1992. Banka prišla na trh s dovtedy na Slovensku neznámym bankovým produktom, so stavebným sporením. O dva roky neskôr začala poskytovať prvé medziúvery a po šiestich rokoch sa dostali k slovu stavebné úvery. Nasledovalo obohatenie ponuky o mimoriadne populárne stavebné sporenie pre deti s názvom Junior extra. Na prelome tisícročí sa PSS začala venovať aj financovaniu obnovy bytových domov. Neskôr prišli na rad úvery na zariadenie domácnosti, online stavebné Sporenie Lišiak a päťka kvalitných typov poistenia.

Výhodné úvery s odmenou

Dobrou správou pre všetkých našich súčasných aj budúcich klientov je, že Prvá stavebná sporiteľňa pri príležitosti svojich 25. narodenín teraz prináša ešte výhodnejšie úvery ako v minulosti. Špeciálna ponuka sa týka úverov na bývanie, ktoré sú zabezpečené nehnuteľnosťou. Ak sa do konca tohto roka rozhodnete pre takýto úver, PSS vám po roku zodpovedného splácania a splnení stanovených podmienok vyplatí odmenu až 2,5 % z úveru, ktorú potom môžete využiť na ľubovoľný účel. Čím vyšší úver si vezmete, tým viac peňazí získate. Manželom alebo partnerom na jednu financovanú nehnuteľnosť poskytneme až do 340 000 €. Pri takejto výške úveru môže odmena dosiahnuť až 8 500 €!

Ďalšie informácie vám ochotne a bezplatne poskytnú obchodní zástupcovia Prvej stavebnej sporiteľne. Stretnú sa s vami kedykoľvek a kdekoľvek. Ich zoznam nájdete na www.pss.sk, alebo zavolajte na číslo 02/58 55 58 55.

Doteraz sme poskytli na bývanie 10 miliárd eur.

10
miliárd
eur

Denne uzatvoríme 400 nových zmlúv o stavebnom sporení.

400
zmlúv

Uzatvorili sme spolu 4,5 milióna zmlúv o stavebnom sporení.

4,5
milióna
zmlúv

Denne poskytneme 70 úverov na financovanie bývania.

70
úverov

Až 60 % z poskytnutých prostriedkov smeruje do obnovy bývania.

60 %

2009

október 2009
sporenie pre
starších ľudí
Senior extra

2012

október 2012
poistenie domu,
bytu aj domácnosti
s UNIQA

2012

november 2012
spotrebiteľský
úver na zariadenie
domácnosti

2013

december 2013
pohrebné
poistenie s PSLSP

2014

apríl 2014
online stavebné
Sporenie Lišiak

2017

jún 2017
rizikové životné
poistenie s UNIQA

25 rokov, štedrú odmenu

80
zmlúv

Denne uzatvoríme
80 zmlúv pre dieťa
v tarife Junior extra.

160
online

Denne uzatvoríme
160 online stavebných
Sporení Lišiak.

500
miliónov
eur

Takmer
500 miliónov
eur sme poskytli
na obnovu
bytových domov.

každý 7.
bytový
dom

Financovali sme
obnovu každého
7. bytového domu
na Slovensku.

400
zamest-
nancov

Na začiatku mala PSS
39 zamestnancov,
dnes ich má vyše 400.

Bývanie v bungalovoch má svoje plusy. Vyhovuje starým, mladým i najmladším, skrátka všetkým tým, ktorí ocenia komfort a bezpečie domu bez schodiska. A pokiaľ je takýto rodinný dom technicky dômyselný, obyvateľov odbremení od množstva ďalších starostí.

Inteligentný bungalov

Čistý dizajn, čo najmenej zbytočnej práce, energetická úspornosť a bezpečie pre deti. Takéto kritériá boli určujúce pri realizácii rodinného domu, ktorý sme navštívili v košickej Barci. Rodina Kováčovcov-Wernerovcov si svoj vysnívaný domov postavila pred tromi rokmi. Aby však ich dnešné bývanie spĺňalo všetky požiadavky, ktoré naň od začiatku kládli, najskôr bolo potrebné prejsť dlhým procesom: hľadanie ideálneho pozemku, citlivé navrhovanie domu, trpezlivé zabezpečenie kvalitnej výstavby, a napokon premyslené zariadenie interiéru. Vynaložené úsilie stálo za to.

1 Rodina si našla v Barci slnečný pozemok s atypickým šikmým tvarom, na ktorom si dala postaviť bungalov na kľúč.

2 Exteriéru bungalovu dominuje biela farba, tehlový obklad, drevené trámy a hliníkové prvky.

3 4 Obývaciu izbu, kuchyňu a jedálenský kút zjednocuje svetlá podlaha, ale i využitie orechového dreva. V kombinácii s čiernym skleneným sklom vytvára v kuchyni luxusný efekt.

5 6 Hlavnou vizuálnou líniou interiéru je kombinácia bielej, hnedej a čiernej farby. Majitelia využili nezvyčajný farebný kontrast – podlaha je svetlá, kým nábytok, zárubne a rámy okien sú tmavé.

Pokojné prostredie

Výber lokality býva pri stavbe nového domu kľúčový. Od lokality sa totiž zvyčajne odvíja všetko. Jej mínusy niekedy nedokáže vyvážiť ani ten najlepší návrh domu a ani tá najkoncentrovanejšia snaha o vytvorenie príjemného zázemia. Uvedomovala si to aj Alexandra Kováčová s partnerom Tomasom Wernerom. Na pozemok, na ktorom mal stáť ich budúci dom, mali preto viacero špecifických požiadaviek. „Prvou bolo, aby sa nachádzal neďaleko Košíc. Tou ďalšou bola bezpečnosť detí. Stalo sa, že nám vyhovovala lokalita, no v obci sa nachádzala

napríklad rozbúrená rieka. Potrebovali sme prostredie, v ktorom sa budú môcť deti hrať bez toho, aby sme sa strachovali,“ hovorí Alexandra. Barca sa rodine zapáčila okamžite. Vo finále sa pozornosť sústredila už iba na ňu a na hľadanie typovo vhodného pozemku.

Bez zbytočných prekvapení

Cieľom bolo nájsť taký pozemok, ktorý by bol vhodný pre výstavbu bungalovu, a zároveň by pri ňom bolo vylúčené riziko nečakanej výstavby v okolí. „Hľadali sme pozemok medzi hotovými domami.

V takom prípade vás už totiž neprekvapí nová výstavba, ktorá vás inak môže obráť o súkromie či pekný výhľad,“ vysvetľuje majiteľka. „V čase, keď sme pozemok kupovali, sme taký nenašli, ale keďže susedia začínali stavať paralelne, bolo jasné, ako to tu bude vyzeráť.“ Voľba padla na slnečný pozemok s atypickým šikmým tvarom, ktorému neskôr bolo potrebné prispôbiť aj opлотenie a celkovú záhradnú architektúru.

Bungalov ako jasná voľba

O tom, aký typ domu bude pre rodinu najvhodnejší, bolo rozhodnuté od začiatku. „Uprednostňovali sme bungalov a musím povedať, že sme dodnes neolutovali. Pri deťoch je dom bez schodísk výhodný. Napokon, človek tiež nemladne...,“ hovorí Alexandra. Majitelia si nechali dom postaviť na kľúč. Hlavné slovo pri jeho navrhovaní mala Alexandra v spolupráci s architektom. „O niektorých veciach som mala konkrétnu predstavu. Dobrým rozhodnutím bolo napríklad to, že garážová brána neústi priamo do ulice. Deti ju totiž často zabúdajú zatvoriť. Možno jediné, čo by som z dnešného pohľadu urobila inak, by bol východ do záhrady. Ak by bol namiesto z obývačky urobený z kuchyne, bolo by to praktickejšie,“ hovorí. Všetko, čo v tomto dome vzniklo, sa totiž riadilo pragmatickosťou a vedomím toho, že dobrý návrh môže ušetriť množstvo práce, množstvo nadbytočných krokov. Alexandra a Tomas majú dvoch malých synčkov, osemročného Lucasa a trojročného Maxima. A práve o to dôležitejšie bolo pre nich myslieť na prípadnú neergonomickosť priestoru či náročne udržiavateľné materiály. „Keď som bola tehotná, mala som veľa času špekulovať, čo a ako chcem,“ hovorí s úsmevom Alexandra. Na dome, ktorý sa dokončoval iba tesne pred narodením mladšieho syna, vidno, že bol navrhnutý so snahou o maximálny komfort.

6

Minimalizmus a čisté línie

Exteriéru bungalovu dominuje biela farba, tehlový obklad, drevené trámy a hliníkové prvky. V podobnom čistom štýle sa nesie i vnútro domu. Hlavnou vizuálnou líniou interiéru je kombinácia bielej, čiernej a hnedej farby. Masívne orechové drevo, ktoré sa objavuje pri viacerých kusoch zariadenia, dodáva priestoru dotyk zemitosti. Luxusný efekt vzniká najmä v kuchyni, kde je skombinované s čiernym skleneným sklom. Obývacia izba, kuchyňa a jedáľenský kút sú zjednotené podlahou, ale i využitím rovnakého druhu dreva. Aby však bolo možné takúto kompaktnosť udržať, majitelia si museli nechať niektoré časti zariadenia vyrobiť. Napríklad k typizovanému korpusu kuchynskej linky pribudli dvierka vyrobené na mieru. To, že majitelia uvažovali o potrebách domácnosti dopredu, je zrejme i pri pohľade na množstvo drobných detailov (napríklad moderné svietidlá s reguláciou rôznych typov a intenzity osvetlenia a pod.).

Vinylová podlaha a kontrasty

V interiéri zaujme najmä nezvyčajný farebný kontrast – vinylová podlaha je svetlá, kým nábytok, zárubne a okenné rámy sú tmavé. „Väčšina domácností volí obrátené riešenie. Inšpirovala som sa reláciou, v ktorej som videla zábery z domu, v ktorom si majitelia zvolili tento typ kontrastu. A keďže sa mi to páčilo, rozhodla som ísť touto cestou,“ hovorí Alexandra. Na vinylovej podlahe oceňuje nielen to, že je príjemná na dotyk, ale i to, že je nehluchá, odolná a ľahko udržiavateľná.

Dá sa vlastne povedať, že pre rodiny s deťmi je ideálna. „Drevo pri deťoch neprichádzalo do úvahy a laminátu som sa bála z viacerých dôvodov. Je relatívne hlučný, menej odolný a navyše som sa obávala, že bude studený.“ Ak by sa na nejakú časť vinylovej podlahy pri hrách detí predsa len zničila, vďaka „klik-klak systému“ nebude problém ju vymeniť. Tepelný komfort v zimných mesiacoch zabezpečuje podlahové kúrenie. Pre obdobie letných horúčav je v podlahe netypicky zabudované aj chladenie, ktoré sa inak v rodinných domoch zväčša zabezpečuje stropom.

Obľúba v technike

V dome Alexandry a Tomasa sa nachádza niekoľko technických novinek a zaujímavostí. Najmä Alexandra si na nich dáva záležať. „Páčia sa mi nové technológie a keď sa nás architekt spýtal, či nechceme vyskúšať niečo nové, oslovilo ma to,“ vysvetľuje. Plyn či krb v tomto dome určite nenájdete, zato tepelné čerpadlo typu vzduch-vzduch áno. „Vďaka nemu je dom energeticky nenáročný. Čerpadlo dokáže vyrobiť teplo až do -20 °C, zvládne teda aj tuhšie zimy.“ Vôbec v celom dome je možné vidieť viacero väčších či menších technologických vymožeností, ktoré domácim uľahčujú život – elektronicky ovládateľný gauč, robotické vysávače, v záhrade robotická kosačka, príprava na solárne kolektory, ktoré budú onedlho ohrievať vodu v bazéne, a v pláne je aj prídavné zariadenie na ovládanie žalúzií. Asi najväčšou pýchou domácej paney je však

Nehnutelnosť si môžete postaviť i vďaka postupnému financovaniu výstavby rodinného domu od PSS.
Viac sa dozviete na www.pss.sk.

roletový altánok na terase, ktorý je možné v prípade potreby stiahnuť či vytiahnuť. Majitelia si tak môžu kedykoľvek vytvoriť vonkajšiu obývačku. Dokonca aj v nečase, daždi a zime. „Prístrešok je naozaj pevný. Vydrží silnejší vietor a dážď ako žalúzie.“ Výhodou je, že človeka sediaceho vnútri nevidno, zatiaľ čo von naopak vidno. Vďaka infračervenému ohrievaču sa dá „obývačka“ využívať aj počas chladnejších večerov alebo v prechodných obdobiach.

Áno novým trendom

Myslieť dva kroky dopredu, nevytvárať si zbytočnú prácu a nebať sa nových technológií. Zhruba tak by sa niekoľkými slovami dala opísať filozofia, s akou vznikol rodinný dom v Barci. Pre tých, ktorí sú ochotní vymeniť praskanie ohňa v krbe za podlahové kúrenie a trebárs pohľad na sviečky, môže byť takáto cesta ako stvorená. Napokon, všetko je len otázka priorit a preferovaného životného štýlu.

Text: Lenka Krištofová
Foto: Miroslav Pochyba

ENIKŐ SZEPESIOVÁ

Obchodná zástupkyňa PSS, Košice:

„Pani Kováčová a pán Werner patria medzi našich sporiteľov. Túžili po ozajstnom domove, kde by sa cítili dobre aj oni, aj ich synovia Maxim a Lucas. Vďaka postupnému financovaniu výstavby rodinného domu od PSS sa ich sen splnil. Peniaze na výstavbu mali pripravené vždy vtedy, keď ich aktuálne potrebovali a navyše využili aj možnosť čerpania úveru so zvýhodnenou úrokovou sadzbou.“

- 6** Pre oddychovú časť sú príznačné tlmené farby, ktoré pomáhajú navodiť pokojnú atmosféru.
- 7** Vinylová podlaha a podlahové kúrenie príde vhod v celom dome, no najmä v izbe, v ktorej sa hrajú deti.
- 8** Najväčšou pýchou majiteľov je roletový altánok na terase, ktorý je možné v prípade potreby stiahnuť či vytiahnuť.

VEĽKÁ NARODENINOVÁ SÚŤAŽ!

**Prvá stavebná sporiteľňa
oslavuje 25 rokov.**

A k oslave neodmysliteľne patria aj darčeky. Tentokrát to však bude trochu naopak – pretože za vašu priazeň chceme obdarovať my vás! Oslávte s nami dlhoročné partnerstvo súťažou o zaujímavé ceny.

V hre je
**3 x tablet
Samsung
Galaxy Tab E.**

AKO SA MÔŽETE ZAPOJIŤ DO SÚŤAŽE?

- Prostredníctvom AppStore alebo Google Play si do telefónu alebo tabletu stiahnite mobilnú aplikáciu DOMa.
- Aplikáciu otvorte, kliknite na DOMa 4/2017 a na strane 9 si prečítajte súťažnú otázku.
- Správnu odpoveď pošlite do 15. 1. 2018 mailom na adresu doma@pss.sk alebo poštou na adresu Časopis DOMa, Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., P. O. BOX 48, 829 48 Bratislava.
- K odpovedi nezabudnite priložiť adresu, na ktorú vám máme výhru doručiť.
- Mená výhercov a výherkyň oznámime v DOMa 1/2018.

TIP pre vás

Uľahčíte si cestu k súťažnej otázke naskenovaním QR kódu, ktorý vás nasmeruje priamo k mobilnej aplikácii DOMa.

Do súťaže o zmrzlinovač z DOMa 3/2017 sa zapojilo 35 súťažiacich. Všetky doručené odpovede boli správne. Spomedzi nich sme vyžrebovali výherkyňu Luciu Balintovú z Kuzmíc. *Srdečne gratulujeme.*

Tam, kde bývajú knihy

Na vôňu papiera a zvuk prevracajúcich sa stránok nedajú milovníci kníh dopustiť. Klasická knižnica je stále súčasťou našich obývačiek, aj napriek tomu, že dnešná doba praje elektronike a čítačkám. Kde všade môžete vaše obľúbené tituly „ubytovať“?

Voľne
stojaca

↑ Takáto knižnica pekne vynikne na väčšej prázdnej stene. Okrem kníh do nej môžete uložiť aj obľúbené spomienkové predmety, kvety či dekorácie. Ak ich budete obmieňať podľa nálady či ročného obdobia, vaša knižnica bude vždy trochu iná.

→ Staré palety si dnes vďaka mladým kreatívnym ľuďom našli pestré využitie. Okrem postele či pohovky sa z nich dá vyrobiť aj úložný priestor pre knihy. Ozvláštnite ho tak, že pomedzi knihy vysadíte izbové rastliny.

↓ Kto povedal, že knihy musia stáť v rade ako vojaci? Fantázii sa medze nekladú a na trhu nájdete aj niekoľko originálnych riešení pre knihomolov so zmyslom pre humor. Napríklad tento „3 v 1“ model – úložný priestor, osvetlenie a posedenie „pod jednou strechou“. Praktické, čo povieť?

Policová

Jednoduché a praktické riešenie. Na prázdnu stenu namontujete police. Aby ste dosiahli zaujímavejší efekt, môžete využiť police rôznej dĺžky, hrúbky či farby. Originálna knižnica bude raz-dva na svete.

Kreatívna

Ukrytá pod schodmi

Paletová

Priestor pod schodiskom je na vytvorenie knižnice ideálny. Vyplníte ňou miesto, ktoré by inak zostalo „hluché“. Môžete vedľa seba umiestniť regály od najmenšieho po najvyšší, prípadne si dať vyrobiť police na mieru.

↓ Od podlahy až po strop, s množstvom priečinkov, do ktorých si môžete knihy zatriedovať podľa vlastného kľúča. Vyplní celú stenu a znesie aj iné predmety, ako sú knihy. Veľké knižnice pekne ukážu najmä vo veľkorysých priestoroch, kde môže plne vyniknúť ich majestátnosť.

Text: Katarína Barošová
Foto: isifa/Shutterstock

Veľkorozmerná

Ked' obnova, tak zásadná!

A ked' zásadná... tak za milión

Zhruba polovica obyvateľov Slovenska žije v bytových domoch. Tí, ktorí nebývajú v novostavbách, zväčša uvažujú, ako si bývanie vylepšiť. Ideálne by bolo, keby po obnove vyzeralo ako nové, a navyše by bolo zdravé, bezpečné a energeticky úsporné.

Podobne uvažovali aj obyvatelia 14-podlažného bytového domu s atypickým pôdorysom v tvare trojčepaj hviezdy, ktorý sa nachádza na Ulici Ľudovíta Okánika v Nitre. Približne pred piatimi rokmi sa na schôdzi vlastníkov bytov dohodli, že by so svojou takmer 50-ročnou bytovkou mali niečo urobiť. Po dlhšej diskusii dospeli k tomu, že obnova by mala byť zásadná.

Miliónová investícia

Vlastníci bytov odsúhlasili opravu systémových chýb a porúch, opravu balkónov, zaizolovanie a zateplenie strechy i obvodového plášťa budovy. V rámci rekonštrukcie schválili aj výmenu okien v jednotlivých bytoch, aby sa efekt zateplenia umocnil. Takisto chceli osadiť nové okná v pivničných kobkách. Rozsah plánovaných prác bol široký a na pokrytie všetkých činností bolo potrebné zabezpečiť takmer milión eur.

Z viacerých zdrojov

„Snažili sme sa nájsť optimálny model financovania. Napokon sme sa rozhodli skombinovať tri rôzne zdroje,“ hovorí Marián Betka, riaditeľ Okresného stavebného bytového družstva Nitra. „Najväčšiu čiastku sme získali zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Ďalšiu časť peňazí sme mali z fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu, a tiež z úveru od Prvej stavebnej sporiteľne.“ V prospech PSS sa obyvatelia rozhodli z viacerých dôvodov. „Presvedčili nás výhodné úverové podmienky v kombinácii s priaznivou úrokovou sadzbou. Navyše, kým v iných bankách môže vybavenie úveru trvať aj zopár mesiacov, PSS to stihne v priebehu niekoľkých dní,“ vysvetľuje M. Betka.

Obnova do pol roka

Od zrodu idey až po finálnu realizáciu ubehla neuveriteľne krátka doba, len 15 mesiacov, a samotné stavebné úpravy trvali iba necelý pol rok. Obyvatelia domu si rýchle napredovanie obnovy aj celkový výsledok nevedia vynachváliť. Zatiaľ síce nemôžu porovnať účty za kúrenie pred obnovou a po nej, ale všetci tvrdia, že uplynulú zimu kúrili menej než počas tých predchádzajúcich.

Vynovený a omladený

Obnovený dom upúta aj pozornosť okoloidúcich. Pôsobí moderne, nikto by si netrúfol hádať jeho skutočný vek. Osobitnú pozornosť priťahujú balkóny obložené plastovými doskami. Predstavujú úplne inú estetickú aj funkčnú kvalitu ako niekdajšie kovové zábrany. Nepochybne najkrajším miestom sú vstupné priestory. Hostí v nich víta priestranné a presvetlené zádverie s mramorovou podlahou a malou zimnou záhradkou, ktoré pokračuje do vestibulu s výťahmi. Mimochodom, tento bytový dom nie je v Nitre jediný, ktorý bol obnovený aj zo zdrojov Prvej stavebnej sporiteľne. Len miestne OSBD má v správe 21 bytoviek, ktoré už úver splácajú, a 13 si na obnovu s PSS sporí.

Text: Robert Juriš

Foto: Miroslav Pochyba

V prospech PSS sa obyvatelia domu rozhodli z viacerých dôvodov. Presvedčila ich priaznivá úroková sadzba úveru a tiež rýchle vybavenie potrebných formalít.

FRANTIŠEK VARGA
Územný riaditeľ PSS, Nitra:

„Na financovanie obnovy bytových domov sa špecializujem od roku 2005. Stretávam sa s dvomi skupinami klientov. Prví sa na obnovu pripravujú dlhodobo a zvyknú kombinovať viaceré zdroje financovania, druhí chcú obnovu realizovať hneď, aj úverové prostriedky teda potrebujú okamžite. Naše úvery s nízkou úrokovou sadzbou sú výbornou voľbou pre obe tieto skupiny. Úroková sadzba našich najvýhodnejších úverov je dnes len 1,25 % ročne.“

Teplo domova

V tomto ročnom období sú dni chladnejšie a kratšie. Prináša to so sebou riziko nepohody a melanchólie. Pomocou pár jednoduchých trikov si môžete doma vytvoriť príjemné útočisko, ktoré vás dokáže nabiť pozitívnou energiou.

Keď v týchto dňoch prichádzame domov z práce, často už býva tma. Naše príbytky vyzerajú akosi inak, chladnejšie. Preto potrebujeme niečo, čo v nás vyvolá pozitívne emócie. Nieкто dáva prednosť praskaniu ohňa v krbe, iní zapalujú vonné tyčinky, ďalší sa najradšej so šálkou horúceho čaju zamotajú do deky a usadia sa v pohodlnom kresle.

Spôsobov, ako môžete vniesť do vašej domácnosti pocit útulnosti, je viacero. Inšpirujte sa našimi nápadmi, vdýchnite svojmu domovu život aj počas zimy.

Farby a textílie

Teplých koberčiekov, prikrývkov, vankúšov a kožušín nie je nikdy dosť. Aby ste sa doma cítili naozaj pohodlne, nebojte sa ich použiť. Vyberajte si hrejivé a teplé farby, ktoré budú ladiť k interiéru, alebo k nemu vytvárajú zaujímavý kontrast. Ak máte zariadenie ladené do studených či neutrálnych farieb, počas zimy ho môžete doplniť vínovo-červenou alebo oranžovou dekou, prípadne prikrývkou či vankúšmi. Interiér dotvoríte aj malým behúňom alebo koberčekom. Dobré poslúži najmä pred kreslom, v ktorom radi leňošíte, prípadne pri posteli. A to aj vtedy, ak máte doma podlahové vykurovanie. Na steny zavesíte farebné obrazy a dekorácie. Vďaka nim domácnosť ožije. Keďže pohľad z okna bude na dlhé mesiace bezútešný, je dôležité sa obklopovať krásou. Nedostatok prírody vám pociťovo dokážu vynahradiť aj obrázky kvetov alebo prírody. Využiť môžete aj farebnosť jesenného lístia, vytvorte si ozdobnú kyticu alebo veniec, ktorý zavesíte na dvere. Čaká nás ešte množstvo zamračených a upršaných dní, takže všetko, čo prežijete okoliť priestor, príde vhod.

Vrstvy, vrstvy, vrstvy

Farebnosť a príjemné teplo domova dosiahnete aj vrstvením. Pokojne pridajte na posteľ ďalšie deky a prikrývky. Ak budete v noci cítiť chlad, stačí len siahnuť po ďalšej vrstve a prikryť sa. V širokom výbere postelnej bielizne sa dnes dajú nájsť krásne farebné kombinácie, ktoré budú pekne ladiť aj s vrchnou prikrývkou či dekou. Vyberajte si teplé farby, nebojte sa odtieňov žltej, oranžovej, ružovej, bordovej, vínovej. Vyvolávajú pocit tepla a keďže počas zimy vonku chýbajú, treba sa nimi obklopovať aspoň v interiéri. V zime zabudnite na minimalizmus. Teraz si môžete všetkého dopriať viac. Viac jedla, lebo rýchlejšie spalujete a ste častejšie hladní, viac oblečenia, pretože zakrývate a zahalujete, čo sa dá, viac leňošenia, viac času doma, viac oddychu, viac pokoja. To isté platí aj o vankúšikoch, ktorými sa môžete doslova obložiť. Využijete ich pri čítaní, opriete si o ne hlavu pri pozeraní filmu, alebo si na ne vyložíte nohy po dlhom dni v práci.

Nepravé kožušiny

Pocit tepla evokujú najmä kožušiny a pleteniny. Počas zimy si ich môžete užiť naozaj naplno. Svoje miesta majú v rámci obliekania, ale aj v interiéri. Používajú sa nielen ako deky, ale aj ako povrchový materiál na rôznych kreslách či podnožkách. No a keďže syntetické materiály sú dnes na nerozoznanie od prírodných, pokojne si vystačíte i s umelou kožušinou. Kožušiny úžasne hrejú, a navyše mnohé vyzerajú aj veľmi luxusne a interiéru dodajú šmrnc. Štýlovo pôsobia najmä ak sú prehodené na kresle či pohovke, ale aj na podlahe pred krbom, kde na nich môžete romanticky leňošiť, alebo sa začítať do zaujímavej knihy. Pokiaľ máte radi ručné práce, môžete si prikrývku, vankúš či dokonca taburetku z pleteniny vytvoriť aj sami. Na webových stránkach nájdete množstvo návodov na štrikované, háčkové, prípadne inak viazané pleteniny. Ak nie ste extra zruční, pletené prikrývky, deky či koberce si môžete kúpiť. V móde sú hlavne materiály vyrobené z hrubých vlákien, veľké uzly a vzory pletené na maxi ihliciach.

Oheň a sviečky

Niž v zime nevyvolá taký pocit útulnosti ako blikotanie ohňa. A je pritom jedno, či ide o oheň v krbe (v reálnom, alebo umelom) alebo o plamene sviečok. Pokiaľ doma krb nemáte, nemusíte byť smutní. Krb dokáže poskytnúť krásny romantický pohľad iba v jednej miestnosti, sviečky si môžete zapáľovať takmer všade. A čím viac sviečok, tým lepšie! V súčasnosti sa dajú kúpiť sviečky rôznych farieb a vôní, vyrobené z rozličných materiálov (mnohí výrobcovia používajú včelí vosk či sóju). Okrem klasických kvetinových esencií a vonných olejov sa do sviečok pridávajú aj rôzne esencie evokujúce napríklad vôňu borovicového lesa či morského vzduchu. Dokážu vám doma vytvoriť príjemnú atmosféru. Kto by sa trápil tým, že ešte zopár mesiacov nepocíti typické letné vône, keď sa zmysly dajú nenápadne oklamať?

Vytvorte si obľúbený kútik

Počas tohto ročného obdobia prežívame veľkú časť dňa v tme. Môžeme preto silnejšie podliehať splínom a pochmúrnej nálade. O to viac by sme sa mali obklopovať príjemnými a peknými vecami. Pomôže, ak si vytvoríte oázu pokoja. Môže ňou byť napríklad príjemné kresielko v rohu miestnosti, kde sa radi utáboríte s dobrou knihou, alebo obľúbený kútik v spálni či v obývačke. Samozrejme, nemala by tu chýbať lampa, množstvo vankúšov a prikrývk, ale aj sviečky. Obklopte sa príjemnými materiálmi, ktoré vám poskytnú pocit pohladenia (zamat, plyš, semiš, menčester). „Peliešok“ bude oveľa príjemnejší, ak si ho vysteliete pleteninami, chlpatými mäkkými dekami či kožušinovými prikrývkami.

Čaj o piatej

Angličania v upršanéj a hmlistej Británii vedia, čo robia. Čaj je vždy dobrý nápad. No v období, keď sa skôr stmieva a my sa uzimení vraciame domov po náročnom dni v práci, je posedenie pri čaji ideálne. Voňavý čaj v krásnom porceláne a jemné čajové pečivo tvoria ideálnu kombináciu pre doplnenie energie a vydýchnutie pred večernými povinnosťami. Oddychujte, relaxujte, nechajte sa hýčkať, oddávajte sa dobrému jedlu a pitíu. K čaju si naservírujte dobroty ako sušené ovocie, tmavá čokoláda, jemná vianočka. Tento čas je ako stvorený pre rozhovory s rodinou, deťmi, priateľmi. Pred spaním však pite vždy radšej iba bylinkové čaje.

Domáce kúpele

Počas chladnejších mesiacov vás najlepšie zahreje teplý aromatický kúpeľ. Premeňte svoju kúpeľňu na domáce kúpele. Pre vytvorenie pohodovej atmosféry využite aromatické sviečky a vonné soli. Ak radi oddychujete vo vani, zhasnite svetlá a oddajte sa relaxu len pri svetle sviečok. Nezabudnite na príjemné materiály, huňaté uteráky či kúpacie plášte, do ktorých sa môžete po kúpeli zabaliť. Aby vás nechladila podlaha, počas zimných mesiacov môžete aj tu využiť príjemné koberčeky. Jednoducho, zimu nejako zvládneme! Chce to len „pokoj a nohy v teple.“

Text: Lucia Čarná

Foto: isifa/Shutterstock

Základom je vzťah dôvery

Peter Jacko je považovaný za najúspešnejšieho územného riaditeľa v dejinách Prvej stavebnej sporiteľne. Mohlo by nám napadnúť, že istotne pôsobí v ekonomicky silnom regióne Slovenska. Opak je však pravdou.

Okres Trebišov patrí skôr k tým chudobnejším. Aj napriek tomu sa tu stavebnému sporeniu už 25 rokov darí viac než dobre. „Každý riaditeľ je taký úspešný, aký šikovný je jeho tím ľudí. A ten môj je naozaj vynikajúci,“ začína svoje rozprávanie P. Jacko. Kolektív okolo seba si v PSS začal budovať už v roku 1993, bezprostredne po vzniku banky. Spočiatku pracoval ako sprostredkovateľ, neskôr ako okresný vedúci. K dispozícii mal jednu z prvých kancelárií obchodných zástupcov PSS na Slovensku. Viacerí ľudia, ktorí s ním v tej dobe začínali, s ním pracujú dodnes. „Za ten čas sa tu vystriedalo nemalo spolupracovníkov. Ale stabilné jadro, teda viac než polovica tímu, je so mnou už 9 až 18 rokov. Pracovné vzťahy sú u nás ako rodinné. A práve to je tajomstvo nášho úspechu – priateľský prístup, rodinná atmosféra, vzájomná pomoc, spolupatričnosť a motivácia.“

Keď sa sporeniu darí

Vráťme sa späť k regiónu, v ktorom P. Jacko pôsobí. V trebišovskom okrese žijú ľudia slovenskej i maďarskej národnosti. Je preň charakteristická vysoká nezamestnanosť a nízka priemerná mzda. Napriek tomu, alebo možno práve preto, je tu o stavebné sporenie záujem. Rokmi sa už neraz potvrdila priama úmera, že čím

„Naša práca pozostáva zo zisťovania potrieb klientov a klientok a vytvárania ponuky, ktorá je prispôbena ich individuálnym požiadavkám. Profesionalita sa od nás vyžaduje ako samozrejmosť. Každý deň pracujeme na upevňovaní dôvery u existujúcej a budovaní vzťahu s potenciálnou klientelou.“

chudobnejší je región, tým je stavebné sporenie u obyvateľov obľúbenejšie. „PSS má k dispozícii komplexnú ponuku finančných produktov – sporenie, úvery na financovanie bývania, aj rôzne druhy poisťenia. U nás sa však najviac darí sporeniu. Možno je to preto, že ľudia z juhu východného Slovenska si aj z nevelkej mzdy dokážu odkladať,“ potvrdzuje P. Jacko.

Plánovanie budúcnosti

Filozofia miestnych obchodných zástupkyň a zástupcov znie: základom banky sú spokojní klienti a klientky. Snažia sa im vysvetliť, že sporenie na účte stavebného sporenia je pre nich užitočné, bez ohľadu na ich momentálne potreby či aktuálnu výšku štátnej prémie. Sporenie totiž umožňuje lepšie plánovanie budúcnosti. Vďaka nemu vzniká aj nárok na výhodnejší úver a v prípade potreby si netreba

**PRAVIDELNÉ SPORENIE
V PSS UMOŽŇUJE LEPŠIE
PLÁNOVANIE BUDÚCNOSTI.
VĎAKA NEMU VZNIKÁ AJ
NÁROK NA VÝHODNEJŠÍ ÚVER.**

od banky požičiavať tak veľa ako bez predchádzajúceho sporenia. „Náš starší slogan týkajúci sa stavebného sporenia, ktorý hovorí, že je to ‚základný kameň našej budúcnosti‘, je výstižný aj pre dnešok,“ vysvetľuje. Darí sa tu však aj medziúverom. Veď väčšina ľudí v tomto regióne žije v rodinných domoch a na tých je stále čo vylepšovať.

Pomoc v núdzi

Za obdobie, počas ktorého Peter Jacko pracuje pre PSS, prišiel už do kontaktu s množstvom klientov, na ktorých sa viaže aj nejaký príbeh. Najviac sa mu do spomienok zapísali tie, ktoré by sa dali opísať dvomi slovami: „pomoc v núdzi“. To bol aj prípad rodiny, ktorú požiar pripravil o strechu nad hlavou. Bolo treba konať rýchlo, aby bola možná obnova v čo najkratšom čase. Expresné schválenie úveru v priebehu niekoľkých hodín bolo v tomto prípade pre PSS samozrejmosťou. Podobných príbehov sa P. Jackovi vynára v mysli viacero. To sú však naozaj mimoriadne udalosti. Bežná, každodenná práca obchodného zástupcu vyzerá zvyčajne inak. Pozostáva zo zisťovania potrieb klientov, vytvárania ponuky a jej prispôbovania individuálnym požiadavkám. „Profesionalita sa od nás vyžaduje ako samozrejmosť. Každý deň pracujeme na upevňovaní dôvery u existujúcej a budovaní vzťahu s potenciálnou klientelou,“ uzatvára územný riaditeľ.

Text: Robert Juriš
Foto: Miroslav Pochyba

PETER JACKO

Obchodným zástupcom: 24 rokov

Na práci pre PSS sa mu páči: že stavebné sporenie pomáha riešiť to najdôležitejšie v životoch ľudí – budovanie domova, bezpečia a istoty

Záľuby: práca okolo domu, tanec, príroda, jazdectvo, historické dokumenty, detektívne seriály, životopisné knihy, motorizmus

Kontakt: 0915 890 344

Email: peter.jacko@fopss.sk

Lepšie a krajšie bývanie?

ČO VLASTNE POTREBUJETE?

Od počtu členov domácnosti sa odvíja počet miestností, resp. požadovaná podlahová plocha bytu alebo rodinného domu. Nemenej podstatné je dispozičné riešenie bývania, dôraz na dennú alebo nočnú zónu a orientácia miestností, balkónov či terás na konkrétnu svetovú stranu.

1

KDE CHCETE BÝVAŤ?

KDE CHCETE BÝVAŤ?

Najskôr si treba ujasniť, kde chcete bývať. Máte radšej pokojnejší život na vidieku alebo skôr ruch mesta? Prieskumy dokazujú, že dôležitým faktorom pri výbere bývania je kvalita zvolenej lokality, jej vybavenosť službami a dobrá dopravná dostupnosť.

2

ČO VLASTNE POTREBUJETE?

3

U KOHO NAKUPOVAŤ?

4

U KOHO NAKUPOVAŤ?

Vyberať si z inzertných ponúk môžete aj sami. Bezpečnejšie však bude, ak túto prácu prenecháte na niektorú z realitných kancelárií. Veď ako sa hovorí, „najvýhodnejšie je nakupovať u odborníkov.“

VÝŠKA ÚVERU

Otázka znie, či potrebujete viac peňazí alebo menej. Presnejšie viac ako 50 000 € (do 170 000 €, pre manželov až do 340 000 €) alebo menej ako 50 000 €. Pri vyšších sumách je potrebné úver zabezpečiť nehnuteľnosťou. V opačnom prípade sa obídete bez zbytočného administrovania.

12

ÚVER S ODMENOU

VÝŠKA ÚVERU

11

ÚVEROVÝ PROGRAM

10

SPORTE ONLINE

ÚVER S ODMENOU

Ak sa najneskôr do konca roka 2017 rozhodnete pre úver určený pre páry, ktorý je zabezpečený nehnuteľnosťou, po roku zodpovedného splácania a splnení stanovených podmienok vám vyplatíme až 2,5 % z úveru!

ÚVEROVÝ PROGRAM

Ak si už sporíte v PSS, oboznámte sa aj s úverovým programom banky. Priaznivý úrok plus dlhá doba splácania rovná sa nízka mesačná splátka. To je dobrá správa pre každého klienta. Navyše, vybavenie úveru v PSS je pohodlné a rýchle.

POSTUPNÉ FINANCOVANIE

Špecialitou v ponuke PSS je postupné financovanie výstavby rodinného domu. Klient pri ňom požičané prostriedky zakladá práve postavenou časťou domu a banka mu uvoľňuje financie postupne, tak, ako rastie stavba – od základov až po strechu.

13

ÚVER AJ PRE STARŠÍCH

14

POSTUPNÉ FINANCOVANIE

15

ÚVER NA ZARIADENIE DOMÁCNOSTI

ÚVER AJ PRE STARŠÍCH

PSS poskytne úver na financovanie bývania klientom až do veku 68 rokov. A tí, ktorí si ho poistia (starší ako 55 rokov), majú po novom spravidla ešte nižšie mesačné splátky ako pri úvere bez poistenia.

ÚVER NA ZARIADENIE DOMÁCNOSTI

Do nového bytu patrí aj nový nábytok či moderná spotrebná elektronika. Vhodným riešením je úver na zariadenie domácnosti od PSS. Súčasťou ponuky je priaznivá a garantovaná úroková sadzba, pričom nie je potrebné predkladať bločky ani faktúry.

Nebojte sa ísť do toho!

FINANČNÉ MOŽNOSTI

Či chceme alebo nie, najdôležitejším faktorom sú naše finančné možnosti. Daro budeme plánovať honosné bývanie, keď príjmy dospelých členov domácnosti v kombinácii s výdavkami nám ho neumožnia, pričom povýšenie v práci je akoby naschvál v nedohľadne. Skrátka, bonita nepustí.

PARTNER NA FINANCOVANIE

Prvá stavebná sporiteľňa je spoľahlivým partnerom na financovanie bývania. Stačí sa stretnúť s niektorým z obchodných zástupcov PSS. Ochotne príde kedykoľvek a kamkoľvek, hoci aj do realitnej kancelárie. Kontaktným číslom je 02/58 55 58 55, konkrétny kontakt nájdete aj na www.pss.sk.

FINANČNÉ MOŽNOSTI

5

DÔLEŽITÁ JE PRÍPRAVA

6

PARTNER NA FINANCOVANIE

DÔLEŽITÁ JE PRÍPRAVA

Najjednoduchšie je, ak sa na budúcu investíciu vopred pripravíte. Hodnota kupovanej nehnuteľnosti dnes už nie je v plnej výške krytá úverom na bývanie. Banky v súčasnosti poskytujú spravidla maximálne 80 % z hodnoty nehnuteľnosti, zvyšok je potrebné doložiť napríklad z úspor.

ŠTÁTNA PRÉMIA

Vráťme sa k téme vlastných úspor. Ideálne je výhodné a bezpečné zhodnocovanie vkladov na účte stavebného sporenia v Prvej stavebnej sporiteľni. Platí, že kto sporiť, ten má nárok aj na štátnu prémiiu – až 66,39 € ročne. A získava aj nárok na lepšie úverové podmienky.

SPORTE ONLINE

Sporiť v PSS sa dá aj online. Internetové stavebné Sporenie Lišiak je flexibilné, pohodlné a osobné. Poskytuje prístup k účtu 7 dní v týždni, 24 hodín denne, teda kedykoľvek, a navyše bez akýchkoľvek poplatkov. Sporením na „Lišiakovi“ si zabezpečíte aj lepšie úverové podmienky.

9

JUNIOR EXTRA

8

ŠTÁTNA PRÉMIA

7

JUNIOR EXTRA

Najvýhodnejšie je, ak zmluvu o stavebnom sporení uzatvoríte aj pre svoje dieťa. Ak to stihnete do jedného roka, nestojí vás to vôbec nič. To je spôsob, ako mu pripraviť výhodný základ pre jeho prvé vlastné bývanie.

POISTENIE BÝVANIA

Ak si už zabezpečíte nové alebo vynovené bývanie, je vhodné si ho dať poistiť. Obchodní zástupcovia PSS sprostredkujú Unikátne poistenie nehnuteľnosti i domácnosti. Získate komplexné pokrytie bývania, poistenie na nové ceny a bezplatnú nonstop asistenčnú službu.

STAVEBNÉ SPORENIE JE FLEXIBILNÉ

Po poskytnutí úveru alebo uzatvorení sporenia sa starostlivosť PSS o vás nekončí. Stavebné sporenie je flexibilné. Sporiace zmluvy sa dajú deliť, spájať, prevádzať, alebo môžete požiadať o odklad úverových splátok.

16

POISTENIE BÝVANIA

17

ĎALŠIE TYPY POISTENIA

18

STAVEBNÉ SPORENIE JE FLEXIBILNÉ

ĎALŠIE TYPY POISTENIA

Obchodní zástupcovia PSS dokážu sprostredkovať aj ďalšie typy poistnej ochrany vás či vašich najbližších. Napríklad kapitálové životné poistenie, poistenie úveru a dokonca aj pohrebné poistenie.

Martin Huba k narodeninám PSS: „Držím vám palce!“

Asi nikoho neprekvapí, že obľúbený herec Martin Huba má rád knihy. Už menej sa však vie, že si postavil vlastný dom. S výstavbou domu sa mu spája viacero zaujímavých zážitkov a tiež zistenie, že niekedy to bez pomocnej ruky druhých naozaj nejde.

Pán Huba, náš časopis o bývaní sa volá DOMa. Vy momentálne trávite veľa času na ceste medzi Slovenskom a Českom, natáčate tam film o Masarykovi. Kde sa v súčasnosti cítite najviac „doma“?

Mám niekoľko náhradných domovov, ale o to viac si vážim ten „základný“. To je ten ozajstný domov, pretože sme si ho s manželkou vybudovali sami. Usúdili sme, že život môže priniesť rôzne peripetie, tak sme sa zhodli, že najrozumnejšie bude mať vlastné bývanie. Je to už tridsať rokov, čo sme sa rozhodli upliesť si vlastné hniezdo.

Takmer doslova to bolo „pletie vlastného hniezda“. Veď dom ste si stavali sám... Ako k tomu prišlo?

Po svadbe sme nejaký čas bývali u manželkiných rodičov. Vzťahy boli dobré, ale keď sa nám narodili dcéry, začalo nám byť tesno. Potrebovali sme vlastný priestor. Po mojich rodičoch sme mali pod Slavínom záhradu. Bol to stavebný pozemok a navyše sme v tom čase dostali pôžičku. Okolnosti boli prajné, bolo logické začať stavať. Vtedy sme ešte netušili, čo nám to prinesie. Keď sme dokončili hrubú stavbu, došli nám totiž financie. Zrazu sme nemali nielen na materiál, ale ani na vyplatenie robotníkov. Sedeli sme s manželkou v kuchyni, ešte to boli len holé múry bez okien, a debatovali sme o tom, že budeme musieť stavbu predať.

MARTIN HUBA (74)

- Herec a režisér.
- Je synom opernej speváčky Márie Kišonovej-Hubovej a herca Mikuláša Hubu.
- Po absolvovaní herectva na VŠMU pôsobil vo Východoslovenskom štátnom divadle v Košiciach, v Divadle na Korze, od roku 1976 pôsobí v činohre SND.
- Je nositeľom ocenenia Dosky 2001 (za réžiu inscenácie Tančiareň), Krišťáľového krídla v kategórii divadlo a audiovizuálne umenie, Ceny Alfréda Radoka a Ceny Thálie.
- Vytvoril množstvo divadelných a filmových postáv. Oblúbená je postava vrchného, ktorú stvárnil vo filme Obsluhoval jsem anglického krále (2006). Získal za ňu Českého leva.
- S manželkou Dagmar žije v Bratislave. Hostuje v Prahe a Brne.

V takejto situácii nás prichytil náš majster, pán Hranek. Tento svätý človek nám v situácii, kedy sme nemali na cement, na vápno, ba ani na robotníkov, chcel požičať. A tak sa stalo aj to, že zo mňa urobil svojho pomocného robotníka.

Takže ste začali pracovať na stavbe... Hrávali ste vtedy aj v divadle? Asi to bolo hektické obdobie, však?

Veru, vstával som vždy o pol šiestej, pred skúškou v divadle som namiešal maltu, utekal som do divadla a cez pauzu som sa zase vrátil. Vtipné bolo, že v tom čase som hral jednu fajnóvu dekadentnú postavu. Kolegyňa ma v tej inscenácii mala chytiť za ruku a mala povedať: „Ach princ, tak takto vyzerá ruka človeka, ktorý v živote nepracoval.“ No keďže moje ruky vyzerali úplne inak ako ruky princa, nútila ma navliecť si rukavice. Zle sa jej intonovalo.

Priblížite nám svoj vkus? Aký architektonický štýl vás oslovil pre váš dom?

S manželkou sme neboli veľmi zástancovia takých typov vily, v ktorých sa cítite ako v cestovnej kancelárii. Máme síce presvetlený priestor a veľké presklené plochy, ale dávali sme pozor, aby naše bývanie bolo útulné. Mám pocit, že sa nám to podarilo. Zachovali sme si výhľad na mesto aj intimitu bývania. Je totiž dojemné, ak si niekto dá do domu veľké sklenené okná a potom křčovitě zaťahuje závesy, lebo nemôže prebehnúť v pyžame do kúpeľne. Prehnaná efektnosť býva niekedy na škodu.

Netajíte sa tým, že máte rád knihy. Raz ste povedali, že za všetko, čo je vo vašom dobre, vďačíte svojej manželke a knihám.

Keďže sa rozprávame o bývaní, nedá mi nespýtať sa. Máte veľkú knižnicu?

Mám krásnu knižnicu. Je to celá jedna miestnosť, má väčšiu svetlú výšku a dokonca sa v nej nachádza ohoz. Kniha je tam naozaj veľa. Ono to celé začalo tým, že som v dome chcel mať miestnosť bez okien. Ako dieťa som sa totiž učieval pri maminom

klavíri, lenže klavír stál pri okne a pohľad von ma rozptyľoval. Po chvíľke bol učeniu koniec. Vedel som, že keď si raz postavím dom, jedna miestnosť musí byť taká, že v nej nebudú okná. Tak vznikla táto meditačná miestnosť – knižnica. Na druhej strane, sú v nej aj schodíky, ktorými sa dá vyjsť hore k oknám. Na dnešné časy je to dosť atypická miestnosť. Zatiaľ som podobnú nevidel.

NA VAŠEJ ČINNOSTI JE MILÉ, ŽE SA SNAŽÍTE, ABY SI ĽUDIA MOHLI „UHNIEŠ SVOJE HNIEZDO“.

Čo pre vás znamená útulnosť bývania? Potrpíte si napríklad na veci „s dušou“?

Útulnosť, samozrejme, súvisí aj so zariadením. Mám rád veci s príbehom, práve ony dodávajú domovu útulnosť. Či je to klavír, foteľová súprava alebo obraz, ktorý máte na stene, ku všetkému by ste mali mať vzťah, všetko by malo mať svoj príbeh a mali by ste si to vážiť. S manželkou sme boli odjakživa zberateľmi starožitností. Vtedy to ešte nebolo v móde. Skôr naopak. Ľudia také veci vyhadzovali, považovalo sa to za nemoderné. Objaviť krásu vo veci, ktorá je vyhodnená alebo nechcená, to je tiež umenie. Treba mať na to nos.

Kto má lepší odhad? Vy či pani manželka?

Manželka je v tomto expertka. Vždy prižmúрила oči, na 30 sekúnd stíchla a potom

iba povedala „toto áno, toto nie“. Mne sa staré veci vždy páčili, ale premenu som nikdy nevedel zrealizovať. Podučil som sa až príchodom do manželkinej rodiny. V podstate som sa v tomto „dovyvinul“ až pri manželke.

Spomínali ste rodičov. Opatrujete medzi „vecami s príbehmi“ aj tie ich?

Áno, mám to veľmi rád. Neviem si predstaviť, že by som napríklad staré rádio od mamy vyhodil. Je to zaujímavé, ale takéto veci sú súčasťou našej istoty a identity. Vďaka nim nie sme „v luftě“. Napokon, keď sa nastahujete do novej nehnuteľnosti,

tiež to chvíľu trvá, kým sa do nej vtlačí vaša prítomnosť. Je to ako vrásky v tvári. Aj v novom dome je dobre, keď začne mať príbeh.

Naša banka oslavuje tento rok krásne 25. narodeniny. Máme už teda za sebou tiež určitý príbeh. Presnejšie – náš príbeh pozostáva z množstva príbehov jednotlivých ľudí, ktorí u nás našli pomocnú ruku. Podobne ako kedysi vy u svojho majstra na stavbe...

Na vašej činnosti je milé, že sa snažíte, aby si ľudia mohli „uhnieš svoje hniezdo“. Aby mohli získať svoj vlastný kút. Bez vašich aktivít by to pre mnohých nebolo reálne. Možno by svoj domov nezískali, alebo by nebol až taký útulný. Je skvelé, ak nám má kto podať pomocnú ruku. Držím vám palce, aby ste ľuďom aj naďalej pomáhali plniť ich sny o bývaní. Aby tých útulných kútov bolo viac a viac.

Plnú verziu rozhovoru nájdete na www.pss.sk/casopis-doma.

Kus prírody so sebou

Prírodné motívy, drevo a svieža zelená farba. Použitie týchto prvkov v dvojizbovom byte, ktorý sme navštívili, nie je náhodné. Majiteľovi totiž pripomínajú jeho rodný kraj v čase, keď na jar zakvitne. Hoci žije v meste, má tak stále „kus prírody so sebou.“

Mladý majiteľ nehnuteľnosti Peter Horčiak žil v minulosti v zahraničí, mimo rodičovského domu. Potrebu vytvoriť si vlastné zázemie však pocítil až prednedávnom na Slovensku. „Túžil som po mieste, kde by som sa mohol cítiť naozaj doma. Potreba ozajstného domova bola o to silnejšia, že veľa cestujem,“ víta nás v byte, v ktorom žije rok. Hoci spočiatku nemal vybranú žiadnu špecifickú lokalitu Bratislavy, v ktorej by sa chcel usadiť, o kvalitách svojho bývania predstavy mal. „Pochádzam z dediny a keďže mám cez deň ruchu dosť, uprednostňoval som tiché bývanie.“ O tom, kde sa napokon bude jeho nový domov nachádzať, rozhodla – ako inak – láska na prvý pohľad.

A bola to láska...

Svoj prvý ozajstný domov našiel v päťročnej tehlovej novostavbe v pokojnej časti

bratislavskej Devínskej Novej Vsi. Dobrý pocit z dvojizbového bytu (64 m²) bol o to silnejší, že nehnuteľnosť vďaka svojej dispozícii pôsobila vzdušne a priestranne. Veľké okná, ktoré siahajú od podlahy až po strop, priestor príjemne presvetlili. „Prišiel som, videl som a nechal som sa očariť,“ spomína na svoje prvé dojmy. Byt mal navyše terasu, čo bolo od začiatku jedno z dôležitých kritérií. Ako sa potvrdilo neskôr, ďalšou výhodou bytu s vlastnou reguláciou kúrenia bola nízkonákladovosť.

Financie bez problému

Na to, aby mohol tento byt „s dobrou aurou“ patriť Petrovi a aby v ňom mohol začať robiť úpravy presne podľa svojich predstáv, bolo treba vyriešiť otázku financovania. Hoci si budúci majiteľ našiel výhodný hypotekárny úver, bolo potrebné ho dofinancovať z iných zdrojov. Napokon,

**Majiteľ
dofinancoval kúpu
bytu prostredníctvom
úveru bez založenia
nehnuteľnosti od PSS.
Ako sporiaci klient ho získal
za mimoriadne výhodných
podmienok. Prístup obchodnej
zástupkyne a banky bol
promptný, celý postup
trval doslova pár dní.**

banky už dnes len málokedy poskytujú hypotekárny úver v 100 % hodnote nehnuteľnosti. V tej chvíli prišlo Petrovi vhod stavebné sporenie, ktoré mal v Prvej stavebnej sporiteľni. Úver bez založenia nehnuteľnosti mu umožnil zvýšné náklady pokryť bez problémov a ako sporiaci klient ho navyše získal za mimoriadne výhodných podmienok.

1 Obývačka je prepojená s kuchyňou. Vďaka použitiu sviežich farieb a oknám siahajúcim až po strop pôsobí vzdušne. Dominantou priestoru je zelený gauč a atypické svetidlo, ktoré upúta pozornosť návšteví. Prírodné motívy sa objavujú na nábytku, obrazoch i v doplnkoch.

2 Vo výklenku sa mala pôvodne nachádzať pracovňa. Napokon tu vznikol „čítací kút“ s dvomi pohodlnými kreslami. Majiteľ ho využíva na oddych po práci. Vhod príde najmä počas jesenných a zimných večerov.

Pri zariaďovaní bytu majiteľovi pomáhala dizajnérka. Na mnohých riešeniach a nápadoch sa zhodli. Odborníčka mu poradila, ako jednotlivé prvky zladiť, ale aj kde nakúpiť za výhodné ceny.

„Bol som spokojný s promptným prístupom obchodnej zástupkyne aj banky. Financovanie bolo vyriešené doslova za pár dní,“ opisuje svoje skúsenosti.

Prírodné motívy

Pôvodná dispozícia bytu sa v rukách nového vlastníka nezmenila. Obývačka je prepojená s kuchyňou a všetky izby pôsobia vzdušne a veľkoryso. Nebolo treba meniť nič. Dokonca i kúpeľňa je priestranná, vďaka čomu môže Peter skonštatovať, že byt splnil jeho požiadavky do bodky. Po predošlých majiteľoch si ponechal iba roldorovú a vstavanú skriňu a časť kuchyne. Všetko ostatné je nové. Zariadenie si zadovážil vo viacerých nábytkárskych domoch a časť z neho si dal vyrobiť na mieru. Hlavným prvkom, ktorým zariaďovanie začínalo a od ktorého sa potom odvíjalo všetko ďalšie, boli tapety a výrazný zelený gauč. Kvalitné dizajnové tapety sa ocitli nielen na stenách obývačky a spálne, ale aj na roldorovej skriní. Prírodné motívy ako vzor listu, drevo, kameň či zelená farba sa v byte objavujú opakovane – na nábytku, na tapetách, v doplnkoch aj na obrazoch. Aj v spálni, ktorá je zámerne tmavšia než zvyšok bytu, hnedá farba a dekorácie z kameňa evokujú prítomnosť prírody. „Zelená farba a ostatné prírodné motívy mi pripomínajú okolie Hornej Lehoty, odkiaľ pochádzam. Hoci som

v meste, prírodu mám stále pri sebe. Presne to som chcel dosiahnuť,“ hovorí Peter.

Dobrá rada dizajnérky

Pri zariaďovaní pomáhala majiteľovi dizajnérka. Na mnohých riešeniach a nápadoch sa zhodli. „Ak by som si mal niekedy opäť zariaďovať iné bývanie, určite by som urobil to isté. Každému to môžem len odporučiť. Dizajnérka poradí, ako jednotlivé prvky zladiť, ale i to, kde sa dá čo nakúpiť za výhodné ceny.“ Podobne ako spoluprácu s dizajnérkou odporúča sústrediť pozornosť na výber kvalitných materiálov a nakupovať v kamenných predajniach, v ktorých si možno vytúžený kúsok pozrieť na vlastné oči. „A keďže kvalitné materiály niečo stoja, občas sa netreba báť ani vyjednávať o cene,“ usmieva sa.

Chobotnica na strope

Zariaďovanie interiéru trvalo necelý polrok. Dnes už je Peter v byte zabývaný a pochopiteľne – má v ňom aj svoje obľúbené kútiky. V lete je to terasa, na ktorú pribudol komfortný ratanový nábytok, počas jesenných a zimných večerov zasa „čítací kút“ s dvomi pohodlnými kreslami. „Pôvodne sa tam mala nachádzať pracovňa. Napokon som rád, že toto miesto využívam iba na oddych a na nabratie energie,“

3 V spálni sú zámerne použité zemité farby. Dekorácie z kameňa a motívy listov aj tu evokujú prítomnosť prírody.

4 Ratanový nábytok na terase je rozťahovací. Majiteľ si jeho komfort užíva najmä počas letných podvečerov.

5 Priestrannosť bola pri kúpe bytu jedným zo základných kritérií. Splnila ho aj kúpeľňa, ktorá poskytuje dostatok miesta.

vysvetľuje. V interiéru vytvára po zotmení príjemnú atmosféru atypické svetidlo, ktoré tvorí dominantu obývacej izby. Čierna „osemramenná chobotnica“ je odvážnym prvkom, ktorý spolu s odkrytým strieborným digestorom vnáša do priestoru dotyk severského minimalizmu. Byt s príjemnou atmosférou je viac než len vysnívaným domovom. „Tak, ako je, je dokonca krajší, ako som si ho vysníval,“ hovorí spokojne jeho majiteľ. A jedným dychom treba dodať, že to je niečo, čo po tak krátkom čase nezvykne povedať každý.

Text: Lenka Krištofová
Foto: Miroslav Pochyba

MÁRIA GABRIŠKOVÁ

Obchodná zástupkyňa PSS, Bratislava:

„Získať úver na dofinancovanie bývania s výhodnou úrokovou sadzbou a splátkami, ktoré nám neskomplikujú mesačný rozpočet, sa môže zdať byť takmer nemožné. V prípade tohto klienta zohralo kľúčovú úlohu správne nastavenie zmluvy o stavebnom sporení. Klient tak mohol využiť takmer všetky výhody, ktoré PSS v rámci úverových produktov poskytuje, a výrazne si tým znížil náklady spojené s bývaním.“

Vy sa pýtate... ... my odpovedáme

NA VAŠE OTÁZKY ODPOVEDÁ

Mgr. Andrej Vida,
vedúci odboru manažment produktu
Prvej stavebnej sporiteľne

Dĺžka vybavenia úveru

Klientom PSS som štvrtý rok a mám nasporených necelých 10 000 €. Rysuje sa mi príležitosť výhodne kúpiť starší byt v hodnote 40 000 €. Keďže nasporené peniaze mi postačovať nebudú, chcem financovanie riešiť úverom. Ako rýchlo mi ho viete v PSS poskytnúť?

Dušan Ghút, Rožňava

Ako náš sporiaci klient môžete čerpať úver bez založenia nehnuteľnosti až do výšky 50 000 €. Ušetríte tým čas aj peniaze za vypracovanie znaleckého posudku a vyhnete sa následným administratívnym úkonom na Katastri nehnuteľnosti. K financiám sa tak reálne dostanete v priebehu niekoľkých dní. Navyše, 90 % z výšky úveru vám vyplatíme hneď po podpise úverovej zmluvy a zvyšok vám doplatíme po doručení kúpnej zmluvy. Pri kúpe staršieho bytu vám odporúčame zvážiť i to, či nebude potrebná jeho rekonštrukcia alebo zariadenie, čo predstavuje ďalšie peniaze navyše. Aj v tomto prípade vám vieme s financovaním rýchlo pomôcť prostredníctvom úveru na zariadenie domácnosti.

Doklady účelového použitia

Zaujíma ma, aké doklady môžem predložiť na zdokladovanie čerpania úveru z PSS. Prečo sa musia tieto doklady predkladať, keď pri hypotékach to nie je potrebné?

Vlado Fiala, Hlohovec

Stavebné sporenie je zo zákona prísne účelové (§ 11 zákona SNR č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov). Preto je čerpanie úveru alebo nasporenej sumy podmienené použitím. Hlavným poslaním stavebného sporenia je riešenie otázky bývania – čiže kúpa, výstavba, rekonštrukcia alebo modernizácia nehnuteľnosti. Medzi najčastejšie doklady účelového použitia už teda kúpna zmluva na byt alebo dom (spolu s potvrdeným návrhom na vklad do Katastra nehnuteľností), faktúry s dokladom o úhrade, bloky z registračnej pokladne ku kúpe napríklad stavebného materiálu. Veľkou výhodou je akceptácia dokladov už od dátumu uzatvorenia zmluvy o stavebnom sporení. Podrobnejšie informácie týkajúce sa tejto témy vám radi poskytnú naši obchodní zástupcovia a zástupkyne. Ich kontakty nájdete na www.pss.sk.

Obnova bytového domu

Sme malé spoločenstvo vlastníkov bytov a zvažujeme rekonštrukciu našej staršej bytovky. Máme u vás stavebné sporenie, preto nás zaujíma, aký je postup a čo nám viete ponúknuť.

Silvia Markovičová, Senica

Pri obnove domu musí najskôr vzniknúť dohoda vlastníkov bytových a nebytových priestorov. Zvyčajne k nej dochádza na schôdzi, kde sa určí aj rozsah prác, ktoré je potrebné vykonať. Na základe cenových ponúk sa potom schváli dodávateľ prác a spôsob financovania. Platí pritom pravidlo, že čím viac do obnovy bytového domu investujete, tým viac vďaka nej získate. Také sú aspoň naše dlhoročné skúsenosti, keďže PSS financuje obnovu bytových domov už takmer 20 rokov. V súčasnosti sa úroková sadzba úverov na obnovu bytových domov začína už od 1,25 % ročne. Splácanie takéhoto úveru v minimálnej výške aspoň 40-tisíc € môže trvať od 10 do 30 rokov. Naša ponuka je však ešte všestrannejšia. Preto vám odporúčame osobné stretnutie s niektorým z obchodných zástupcov PSS, ktorý môže následne na vašej schôdzi vlastníkov predstaviť podmienky financovania.

✉ Napíšte nám

Máte aj vy otázku súvisiacu so stavebným sporením v Prvej stavebnej sporiteľni?
Radi vám odpovieme, stačí sa spýtať.

Svoje otázky posielajte:

- >> e-mailom na adresu doma@pss.sk,
- >> alebo poštou na adresu
Prvá stavebná sporiteľňa (časopis DOMA),
Bajkalská 30, P. O. Box 48,
829 48 Bratislava.

Počas chladnejších dní vnímame izbovú zeleň o niečo intenzívnejšie. Je to aj tým, že trávim množstvo času vo vnútri. O zeleň v záhrade sa teraz starať netreba, o to viac sa môžeme venovať zeleni interiérovej. Poradíme vám, na čo sa pri tom sústrediť.

Perfektná izbová zeleň aj cez zimu

V zimných mesiacoch majú interiérové rastliny sťaženú existenciu. Krátke dni so sebou prinášajú nedostatok prirodzeného svetla, čo väčšine rastlín neprospieva. Častým problémom, ktorý ich trápi, je aj suchý vzduch v miestnosti. Nie práve ideálne podmienky sa môžu prejavíť tak, že rastliny začnú chradnúť, strácajú svoju reprezentatívnu hodnotu. Takémuto nežiaducemu efektu dokážeme zabrániť správnou starostlivosťou.

Svetlo a čerstvý vzduch

Počas jesenných a zimných dní je najdôležitejšie rastlinám zabezpečiť dostatok prirodzeného svetla. Ideálne je, ak k nim prichádza z viacerých strán, sú potom husto olistené a pôsobia vitálne. Postarať sa o dostatok svetla však nie je v tomto ročnom období práve jednoduché. Na začiatku zimy je preto vhodné rastliny premiestniť aspoň čo najbližšie k oknu, prípadne k preskleným plochám. Tie by mali byť samozrejme čisté, pretože len vtedy prepustia dostatok svetla. Treba sa vyhnúť zaťahovaniu žalúzií a závesov, najmä na miestach, kde sa nachádzajú rastliny, ktoré sú citlivé na dostatok svetla (pestrolisté druhy – difenbachie, panašované figovníky, zelenec a pod.). Zatemnenie urobí rastlinám dobrú službu len počas dní, kedy by im silnejšie zimné slnko mohlo popáliť listy. Je potrebné dávať pozor, aby sa po premiestnení rastliny nedotýkali okenných tabúl. Počas mrazivých

dní by ich mohol chlad poškodiť. Dôležité, ale často zanedbávané, je aj vetranie. Miestnosti treba vetrať vždy napoludnie, počas slnečných dní, vtedy, keď nemrzne.

Zálievka a vlhkosť vzduchu

Izbové rastliny zalievame počas zimy pomenej. Netreba zabúdať, že substrát musí medzi zálievkami mierne preschnúť. Voda, ktorú používame, by mala mať izbovú teplotu. Toto pravidlo treba dodržať najmä pri druhoch, ktoré pochádzajú z trópov (bromélie, orchidey). Takisto by pred použitím mala odstáť aspoň jeden deň. Najlepšie je zalievať rastliny ráno, vždy na povrch substrátu, nie na listy či stonky. Vybraným rastlinám (drobnolisté, africké fialky, cyklámeny) je ideálne naliať vodu do podmičky a zvýšnú zálievku, ktorú substrát nenasiakol, vyliať. Počas zimy je dôležité zabezpečiť aj dostatočnú vlhkosť vzduchu. Nemali by sme na to zabúdať najmä v bytoch, kde je citeľne suchší vzduch. Na rastlinách sa suchý vzduch prejavuje napríklad opadávaním listov, prípadne hneďnutím špičiek listov. Na zvýšenie vlhkosti môžeme použiť dekoratívne keramické zvlhčovače, ktoré sa dajú zavesiť na radiátor, účinné sú aj misky so zvlhčovacími kameňkami umiestnené v blízkosti rastlín, prípadne moderné zvlhčovacie zariadenia. Efektívne sú aj izbové fontánky alebo jednoduché mechanické rozprašovače.

Prihnovať alebo nie?

Počas zimy prihnojujeme len kvitnúce rastliny, aj to iba polovičnou dávkou hnojiva. Prihnovať by sme mali ideálne raz za 2-3 týždne. Nekvitnúce rastliny neprihnojujeme, ale pokiaľ chceme, aby boli pekne olistené (palmy, dracény, juky, monstery), môžeme im raz za mesiac poskytnúť menšiu dávku hnojiva. Vždy by sme mali používať iba hnojivo určené pre izbové rastliny.

Odstraňovanie prachu

Počas zimy je veľmi dôležité čistiť rastliny od prachu. Platí to najmä u veľkolistých druhov. Prachová vrstva, ktorá sa na rastlinách usádza, totiž obmedzuje prístup svetla a vzduchu k pletivám, čo sa na ich vzhľade okamžite prejaví. Čistenie by sme mali opakovať aspoň raz týždenne. Na odstránenie prachu je najlepšie používať vlhkú handričku. Pri menších druhoch rastlín je účinným spôsobom očisty aj sprchovanie. Rastlinám s jemne ochlpenými listami, pichlavým či trnitým druhom môžeme listy očistiť aj pomocou suchého plochého štetca. Počas zimy by sme nemali zabúdať rastliny zbavovať listov či kvetov, ktoré sú suché, zvädnuté, poškodené či napadnuté chorobami. Pri poctivom dodržiavaní všetkých týchto pravidiel dosiahneme, že izbová zeleň bude vyzeráť nádherne aj počas zimy.

Zazimovanie kaktusov

Kaktusom treba počas zimy dopriať špeciálne podmienky.

Správne zimovanie posilní nielen ich celkovú vitalitu, zabezpečí aj kvitnutie v nasledujúcej sezóne. Kaktusy je ideálne zazimovať v chlade a na svetle. Svetlo je pritom najviac dôležité na konci zimovania, keď kaktusy opäť začínajú rásť. Vzduch v miestnosti by mal mať cca 10°C. Nie je dobré kaktusy umiestňovať v teple. Ideálnym miestom na prezimovanie sú schodištia, chodby, verandy či suché pivnice. Na chladnejšie obdobie roka by ste mali začať kaktusy pripravovať už na jeseň. Zálievku postupne obmedzujte, až ju znížite na minimum. Neprihnojujte. Na prezimovanie musia ísť rastliny so suchým substrátom. Na konci a začiatku roka nechajte kaktusy bez zálievky, potom môžete zálievku opäť začať zvyšovať. Viac však polievajte až v marci. Medzi kaktusmi sa nachádzajú aj epifytické druhy, ktorých vegetačné obdobie končí na jeseň a v zime kvitnú (napr. vianočný kaktus). V tomto období potrebujú teplejší priestor, vyššiu vzdušnú vlhkosť a intenzívnejšiu zálievku.

Text: Daniel Košťál
Foto: isifa/shutterstock

Nepresádzajte a nepremiestňujte

Počas zimy majú rastliny obdobie vegetačného pokoja. Preto nie je vhodné ich presádzať (počkajte s tým aspoň do apríla). Rovnako zle znášajú rastliny v zime časté premiestňovanie. Nezriedka naň reagujú žltnutím alebo opadávaním listov. Druhy, ktoré kvitnú, určite nepremiestňujte. S veľkou pravdepodobnosťou by prišli o kvety.

Teplo od nôh s podlahovým vykurovaním

Kráčať bosými nohami po vyhriatej podlahe, to je v studených mesiacoch tak trochu luxus. Vo svojom byte či dome si ho nemôže dopriať každý. S podlahovým kúrením to nie je problém.

Podlahové kúrenie patrí medzi tie spôsoby vykurovania, ktoré domácnostiam prinášajú najvyšší tepelný komfort. Pri tomto systéme celá podlaha slúži ako sálavá plocha odovzdávajúca teplo priestoru. Teplo v interiéri sa rozkladá vo vertikálnom smere, od podlahy k stropu. Vďaka rovnomernému rozloženiu tepla nehrozí, že obyvateľom bude „chladno od nôh“. Práve pocit takejto nepohody pri použití iných vykurovacích telies (napríklad radiátorov) býva pritom častým dôvodom prekurovania interiérov. S podlahovým kúrením toto riziko odpadá. Domácnostiam navyše umožňuje ušetriť na nákladoch za teplo.

Úspora až 20 %

Náklady na inštaláciu podlahového kúrenia sú vyššie než počiatočné náklady na vykurovaciu sústavu s radiátorom. Táto investícia sa však oplatí. Pri podlahovom vykurovaní je totiž možné dosiahnuť väčší pocit tepla s využitím menšieho množstva energie. Pri teplovodnom systéme, pri ktorom sa ako médium využíva voda, je teplota vody prúdiacej v podlahových rúrkach nižšia než 50 °C. Domácnosť, ktorá kúri radiátormi, potrebuje na to, aby miestnosť vykúrila rovnako, v radiátore dosiahnuť oveľa vyššiu teplotu vody. Teplovodný systém spotrebu kotla

znižuje. Vďaka tomu, že pri elektrickom podlahovom systéme sa miestnosť vyhrieva rovnomernejšie než pri elektrických radiátoroch, je vykurovanie efektívnejšie. Spotrebuje sa tak menej elektrickej energie. Vo výsledku môžu domácnosti pri oboch systémoch ušetriť na nákladoch za vykurovanie až 20 %. K ďalšej úspore nákladov prispieva aj regulácia teploty v jednotlivých miestnostiach. Teplovodné podlahové kúrenie navyše umožňuje využitie nízkoenergetického zdroja tepla (napríklad solárny systém, tepelné čerpadlo). Náklady na ohrev vody sa tak môžu znížiť na úplné minimum.

Do akého domu?

Aby bolo pre domácnosť podlahové vykurovanie v konečnom dôsledku výhodné, je treba vybrať ten správny typ. O tom, či je pre nehnuteľnosť vhodný teplovodný podlahový systém alebo priamo výhrevný (elektrický) systém, rozhodujú najmä parametre domu. Pri dobre zateplených stavbách je výhodnejšie elektrické podlahové vykurovanie, pri starších domoch zasa teplovodné podlahové vykurovanie. Elektrické vykurovanie, ktoré je finančne nákladnejšie než teplovodné, by v staršom nezateplenom dome predstavovalo zbytočné plytvanie.

Teplovodný systém

Pri teplovodnom podlahovom vykurovaní je médiom odovzdávajúcim teplo voda, ktorá prúdi v sústave rúrok zabudovaných v podlahe. Keďže ide o nízko teplotný systém, ideálnym zdrojom tepla je plynový kotol alebo tepelné čerpadlo typu voda – voda, ktoré pracuje najefektívnejšie pri nízkych teplotách vykurovacej vody. Vykurovacie rúry sú uložené v systémovej podložke, ktorá sa zaleje cementovým alebo anhydritovým poterom. Anhydritový poter umožňuje lepšiu reguláciu a pružnejšie reaguje na zmeny teploty. Nie je však vhodný do vlhkého prostredia. Dostupné sú aj suché systémy, ktoré sú určené do drevostavieb prípadne stavieb, v ktorých je potrebná nižšia hmotnosť či menšia výška podlahy. Prípadným rizikom teplovodných systémov je možnosť prasknutia rúrok počas príliš chladnej zimy. Hrozí to napríklad vtedy, ak sa objekt nevykuruje nepretržite (napríklad chata). Keďže teplovodný systém zaberá v podlahe viac miesta než elektrický systém, mínusom môže byť vyššia konštrukčná výška podláh. K najmodernejším

Keďže elektrické vykurovanie je finančne náročnejšie a úniky tepla predstavujú vyššiu stratu, elektrický systém je vhodný iba do kvalitne zateplených, nízkoenergetických a pasívnych domov.

Výber podlahovej krytiny

(pre teplovodný aj elektrický systém)

→ Laminátová podlaha

Najobľúbenejšia a najvhodnejšia krytina pre podlahové kúrenie. Laminát uchováva stálu teplotu, jeho inštalácia je nenáročná a rýchla. Ďalšími výhodami sú jednoduchá údržba, odolnosť, priaznivá cena.

→ Keramická dlažba alebo kameň

Obe sú pre podlahové kúrenie rovnako vhodné. No ak nie je zapnuté vykurovanie, tento typ podlahy je oveľa chladnejší než laminát.

→ Nevhodné

Najmenej vhodným typom krytiny pre podlahové vykurovanie je koberec. Koberce zakrývajú vykurovaciu plochu a tlmia sálanie tepla. Ak sa predsa len rozhodnete pre tento typ podlahovej krytiny, koberec by mal byť k podlahe prilepený, aby kontakt s vykurovanou plochou bol čo najúplnejší. Takisto by nemal byť príliš hrubý (maximálne 10 mm).

konštrukčným systémom patria tzv. klima-podlahy. Sú zostavené z modulových dosiek alebo pásov, klasického rúrkového „hada“ však nahrádzajú dutiny v doskách. Výhodou klima-podláh je rýchla inštalácia a menšia konštrukčná výška.

Elektrický systém

Ohrev podlahy v tomto prípade zabezpečujú elektrické vykurovacie káble (resp. rohože) alebo fólie – záleží od typu krytiny a skladby podlahy. Keďže ide o priamo výhrevný systém, elektrické podlahové vykurovanie nepotrebuje kotol. Elektrický systém je možné ľahko regulovať, čo sa priaznivo prejavuje na prevádzkových nákladoch. Teplotu možno nastaviť inak v každej miestnosti, prípadne aj v jednotlivých častiach podlahy (napríklad pred francúzskymi oknami). Keďže vykurovacia vrstva podlahy je nižšia ako pri teplovodnom systéme, zotrvačnosť vyhrievacieho efektu je o niečo nižšia. Elektrické vykurovanie je však finančne náročnejšie a úniky tepla predstavujú vyššiu ekonomickú stratu, preto je tento systém vhodný iba do kvalitne zateplených, nízkoenergetických a pasívnych domov. Možným rizikom spätým s týmto systémom je, že akákoľvek chyba sa identifikuje a odstraňuje ľahšie než pri teplovodnom systéme.

Text: Lucia Čarná

Foto: isifa/Shutterstock

AJ NA DIALKU

Podlahové vykurovanie umožňuje aj spustenie na diaľku. Majitelia si môžu nehnuteľnosť jednoducho temperovať pred svojím príchodom po dlhšej neprítomnosti. Ocenia to nielen dovolenkári, ale aj moderní chalupári.

Recy-postup Krmidlo

Počas tuhých zím môže mať vtáctvo, ktoré u nás žije, problém s potravou. Dnes sú už našťastie bežnou súčasťou našich záhrad, balkónov a parapetov krmidlá. Ak ešte žiadne nemáte, jedno si s nami môžete vyrobiť.

Tip:

Aby bolo krmidlo chránené pred návštevami iných zvierat, musí byť umiestnené aspoň 1,5 m nad zemou. Strecha by mala presahovať dno, aby potravu chránila pred vlhkom. Vypadávaníu potravy zabránite tak, že na dno krmidla umiestnite ohrádku. Zároveň sa tak vyhniete tomu, že vtáčiky budú zbierať potravu na zemi, kde ich ohrozujú mačky a iné šelmy.

Materiál a pomôcky

- ✓ debnička
- ✓ laminátová alebo drevená parketa
- ✓ hliníková lišta
- ✓ plastová lišta
- ✓ borovicové šišky
- ✓ jutové vrece
- ✓ duvilax
- ✓ kotúčová alebo listová píłka
- ✓ vŕtačka
- ✓ skrutkovač (Aku alebo ručný)
- ✓ meter alebo pravítko
- ✓ štetec
- ✓ tavná pištoľ
- ✓ štípacie kliešte
- ✓ samorezné skrutky 0,3 x 3 cm (26 ks)

Ako na to

1 Zo starej parkety si namerajte a pomocou pílkou narežte dno kŕmidla (30 x 19 cm), dve bočné steny (19 x 29 cm; vo výške 20 cm ich zrežte do pravouhlého štítu), dve plochy strechy (34 x 20 cm), dve lišty (40 x 4 x 1 cm). Z debničky odrežte horné bočné lišty.

2 V parkete si vŕtákom s priemerom 0,2 cm pripravte otvory na skrutky. Pomocou skrutkovača a samorezných skrutiek (0,3 x 3 cm) pripevnite na stĺpiky debničku dno. Debničku otočte hore dnom a upevnite bočné steny so štítmí.

3 K štítom pripevnite starú lištu, prípadne dosku širokú cca 2 cm, následne priskrutkujte strechu. Lišta, ktorá je odolnejšia, zabráni, aby sa pri pripevňovaní strechy poškodil štít vyrobený z parkety.

4 Na hrebeň strechy nalepte pravouhlú hliníkovú lištu (prípadne umelohmotnú alebo drevenú). Ak takúto lištu nemáte, spoj zalejte duvilaxom alebo podobným lepidlom. Pod strechu upevnite lišty, ktoré poslužia ako závesné zariadenie. Lišty by mali okraj steny presahovať o 5 cm. 2 cm od kraja do nich navŕtajte diery s priemerom 0,6 cm.

5 Strechu môžete skrásliť tak, že na ňu tavnou pištoľou pripevníte lupienky z borovicovej šišky, ktoré ste si predtým pripravili pomocou štípacích klieští. Na túto prácu treba veľa trpezlivosti, no výsledok stojí za to. Ak trpezlivosť nemáte, strechu ozdobte inak.

6 Ostatné časti kŕmidla oblepte jutovinou. Ako lepidlo použite duvilax. Celé kŕmidlo vrátane strechy natrite riedkou duvilaxovou kašou. Po zaschnutí bude povrch priehľadný, pevný, vodeodolný.

7 Ak chcete, aby mali do kŕmidla prístup aj väčšie vtáky, spodnú drevenú lištu nahradte nižšou plastovou. Vznikne tak väčší vstupný otvor.

Čím kŕmiť

Vtáčky kŕmte semenkami – slnečnicou, prosom, ľanom, makom. Najmä slnečnicové semená sú spoľahlivým zdrojom energie. Potešia sa aj rozdrobeným jadrám vlašských či lieskových orechov, bobuľovinám, nakrájaným jablkám. Na spestrenie môžete na kŕmidlo zavesiť loj a slaninu. Nesmie však byť solená ani údená. Pozor, čerstvé pečivo je na kŕmenie nevhodné, rovnako ako cestoviny, slané a údené potraviny, pražené, solené či sladené semenka!

Text: Marián Drobica

Foto: autor a Miroslav Pochyba

Človek je tvor vynaliezavý. Pri riešení svojho bývania dokáže zmobilizovať všetky kreatívne i organizačné schopnosti tak, aby sa čo najviac priblížil k svojim predstavám a finančným možnostiam. Niekedy to však dopadne inak, ako sme si naplánovali.

Každý dom po čase potrebuje obnovu. Vďaka medziúveru od PSS mohli manželia časom zainvestovať do interiérov, strechy a komínov. Pristavili aj zimnú záhradu a v jednej z miestností nainštalovali saunu.

1 Veľkoryso riešený rodinný dom stojí v tesnej blízkosti miesta, kde kedysi stála babičkina chalupa. Pôvodne mala podstúpiť rekonštrukciu, ale rodina sa napokon rozhodla pre novostavbu.

2 3 Obývačka s kozubom poskytuje veľkorysý priestor. V blízkosti je kuchyňa s kuchynskou linkou na mieru.

4 Pre celý priestor sú typické čisté línie a kombinácia bielej farby a dreva.

Manželia Ceterovci z Višňového pri Žiline by o tom vedeli rozprávať. V obci nachádzajúcej sa v podhorí Malej Fatry, na polceste medzi krajským mestom a Rajcom, vlastní jeden z najväčších a tiež najkrajších rodinných domov. Dvojpodlažný, dvojgeneračný, so sedlovou strechou a s úžitkovou plochou dvakrát 130 metrov štvorcových.

Namiesto prestavby novostavba

Pozemok aj s pôvodným rodinným domom im poskytla babička s tým, že starý domček prestavajú, aby v ňom rodina s dvoma chlapcami mohla žiť spoločne s ňou.

„Mladí“ sa pustili do diela. Dom si nechali naprojektovať tak, aby presne vyhovoval ich zámerom a potrebám. A financovanie? Keďže aj Eleonóra Ceterová, aj manžel Branislav si zodpovedne sporili v PSS, podmienky ich medziúveru boli naozaj výhodné. Vtedy sa však začali patálie. Starý dom nebol súci na rekonštrukciu, ale rovno na zbúranie. Z pôvodnej stavby napokon využili len pivnicu, ktorá sa nachádza neďaleko vchodu do nového domu a dnes je na nej skalka. Okrem pivnice zachovali aj predný múr. Ten tvorí základ pre plot do ulice.

Ked' kúriť, tak drevom

Nový dom sa rodine naozaj vydaril. Veľký, priestorový, ergonomický, s množstvom denného svetla. V meste by 260 štvorcových metrov vystačilo aj na tri veľkorysé alebo štyri skromnejšie trojizbové byty. Ako sa dá takéto domisko vykúriť počas zím, ktoré sú tu niekedy nemilosrdne kruté? „V kozube, ktorý máme v dolnej obývačke, kúrimo dubovým alebo bukovým drevom. Zvykneme si ho prichystať už počas leta. Zásobili sme sa aj tento rok. Veď po minuloročnej zime nám na dvore nezostala ani trieska,“ vysvetľuje Branislav.

Zo sauny rovno do záveja

Každý dom však po čase potrebuje obnovu. Vďaka ďalšiemu medziúveru od PSS mohli manželia časom zainvestovať do interiérov, strechy, komínov, pristavili zimnú záhradu, v jednej z miestností nainštalovali saunu

a v pláne majú i rekonštrukciu balkóna. „Je obrátený na Rajec, odkiaľ k nám prichádza vietor a dážď. Preto je teraz v dezolátnom stave a vyžaduje dôkladnú sanáciu,“ hovorí ďalej Branislav. Mimochodom sauna. Domáci pán nikdy nebol vrcholový športovec, ale v suchej saune si po práci vždy dobre oddýchne. Na našu otázku, že kde má bazén so studenou vodou, aby umocnil účinok saunovania, odpovedá so smiechom: „V lete si vystačím so sprchou a v zime skáčem rovno do záveja.“ Napriek tomu, že rodina býva v dome už 17 rokov a za toto obdobie stihla mnohé veci prestavať, zmeniť či obnoviť, v inováciách neustále pokračuje. Okrem spomínaného balkóna uvažuje i nad vybudovaním garáže a radi by vylepšili aj čo to okolo domu.

Text: Robert Juriš
Foto: Miroslav Pochyba

5 Rodina sa často stretáva v zimnej záhrade.

6 V suchej saune si majiteľ po práci vždy dobre oddýchne.

ALENA STARÁČKOVÁ

Obchodná zástupkyňa PSS, Žilina:

„S rodinou Ceterovcov spolupracujem už takmer dvadsať rokov. Sú to naši učebnicoví klienti, obaja sú sporiteľmi a sporia aj svojim deťom. Niet divu, že medziúvery, ktoré si zobrali z našej banky, mali špičkové parametre. Špičkoví klienti si predsa zaslúžia tie najlepšie služby aj servis.“

Do ktorého domčeka patrí Lišiak?

Milé deti, je to jednoduché!

Vyriešte, do ktorého domčeka patrí Lišiak, a vyhrajte tieto ceny.

Súťažiť môžete o tri balíčky.

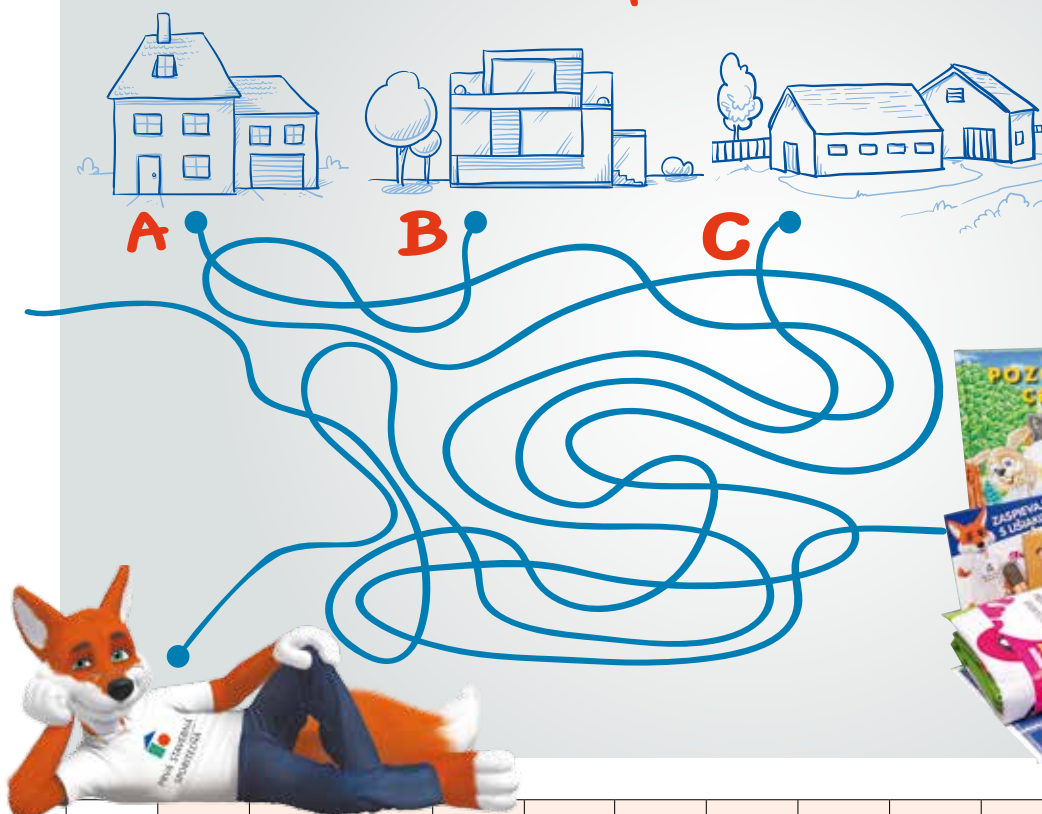
Správnu odpoveď pošlite do 15. 1. 2018 mailom na adresu

doma@pss.sk alebo poštou

na adresu **Časopis DOMa,**

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.,

P. O. BOX 48, 829 48 Bratislava.

	nespal	robil si vank	naša prírodná rezervácia	meno Eduardy	veliteľské stanovište (skr.)	EDE, OLTA	lodné stožiare	zameriate sa	mädli	nech, po česky	AKÚT, EINA	2	vyvieralo	zahaľuje
bulharský literát						množstvo peňazí druh prízvuku					značka jednotky radfot			
1											hranica (med.) rumunská rieka			
nórske sídlo					nemecké muž. meno sopečná hornina					montovaný dom stihli vykonať				
ženské meno				veľmi chce tiež					zlomením oddelí podľa poradia					
	3 kvetina													tamten
kiloampér (zn.)			osobné zámeno krik			štádium rímska bohyňa úrody					citoslovce uvažovania doba			
psovité šelma				predložka 7. pádu egyptský boh Slnka			švédske sídlo okresný výbor				úkon			
ruský revolucionár					osoba prinášajúca správu						spojka			
hmotnosť obalu					4						jednotka hlasitosti			

Prvá stavebná sporiteľňa oslavuje (tajnička). Správne znenie krížovky posielajte poštou na adresu **DOMa, JAGA GROUP, s. r. o., Lamačská cesta 45, 841 03 Bratislava 42** alebo e-mailom na **doma@jaga.sk** do **15. 1. 2018** (v e-mailoch nezabudnite uviesť aj vašu poštovú adresu). Na troch výhercov čaká ročné predplatné časopisu **Tvorivé bývanie**. Za správnu tajničku z časopisu **DOMa 3/2017** získavajú ročné predplatné časopisu **Tvorivé bývanie** **Andrea Štefková z Tatranskej Štrby, Zofia Vojtková z Vrútok a Iveta Teseryová z Veľkého Krtíša**. Výherkyniam srdečne gratulujeme.

**VÝHODNÉ
ÚVERY
PRE PÁRY**

**BÝVAŤ VO DVOJICI
SA OPLATÍ**

www.pss.sk

PSS